

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5484/2553

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 193/34, ป.พ.พ. มาตรา 193/28, ป.วิ.พ. มาตรา 223 ทวิ, ป.พ.พ. มาตรา 193/14, ป.วิ.พ. มาตรา 94, ป.พ.พ. มาตรา 193/15

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยเป็นสมาชิกบัตรเครดิตของโจทก์ ยอมผูกพันตามเงื่อนไขของผู้ถือบัตรตกลงให้โจทก์ทอดรองจ่ายเงินอันเนื่องจากจำเลยใช้บัตรเครดิตไปชำระค่าสินค้า ค่าบริการหรือเบิกเงินสดล่วงหน้า โดยจำเลยยอมชำระคืนให้โจทก์ในภายหลัง อันเป็นการประกอบธุรกิจรับทำการงานต่างๆ แก่สมาชิก เมื่อโจทก์ชำระเงินแก่เจ้าหนี้แล้วโจทก์จะเรียกเก็บเงินจากสมาชิกในภายหลัง จึงเป็นกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจในการรับทำการงานต่าง ๆ เรียกเอาเงินที่ได้ออกทดรองไปตาม ป.พ.พ. มาตรา 193/34 (7) การฟ้องเรียกเงินทดรองของโจทก์จึงมีอายุความ 2 ปี เมื่อโจทก์มีหนังสือถึงจำเลยขอยกเลิกการเป็นสมาชิกบัตรเครดิตตั้งแต่วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2547 พร้อมทั้งให้จำเลยชำระหนี้ที่เกิดจากการใช้บัตรเครดิต โจทก์ยอมบังคับสิทธิเรียกร้องของตนได้นับแต่วันดังกล่าว ซึ่งจะครบกำหนดอายุความในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2549 แต่โจทก์ฟ้องคดีเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2550 หลังครบกำหนดอายุความแล้วคดีจึงขาดอายุความ และการรับสภาพหนี้ด้วยการชำระหนี้บางส่วนที่จะทำให้อายุความสะดุดหยุดลงต้องกระทำก่อนที่จะขาดอายุความ เมื่อจำเลยชำระหนี้บางส่วนเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2550 ภายหลังขาดอายุความแล้ว จึงไม่เป็นการรับสภาพหนี้อันจะทำให้อายุความสะดุดหยุดลง การชำระหนี้ภายหลังขาดอายุความแล้วเพียงแต่ทำให้ลูกหนี้เรียกคืนไม่ได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา 193/28

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยรับผิดชอบชำระหนี้ 340,004.84 บาทพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 18 ต่อปีของเงินต้น 322,798.77 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยรับผิดชอบชำระหนี้ 322,798.77 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 11 ต่อปี นับถัดจากวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2547 เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 5,000 บาท เฉพาะค่าขึ้นศาลให้ใช้แทนค่าทนายททรัพย์ที่โจทก์ขณะคดี คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก จำเลยอุทธรณ์เฉพาะปัญหาข้อกฎหมายโดยตรงต่อศาลฎีกา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 223 ทวิ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "มีปัญหาข้อกฎหมายที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยว่า ฟ้องโจทก์ขาดอายุความหรือไม่ ข้อเท็จจริงที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยมาแล้วจากพยานหลักฐานในสำนวนรับฟังได้ว่า จำเลยเป็นสมาชิกบัตรเครดิตของโจทก์ ยอมผูกพันตามเงื่อนไขของผู้ถือบัตรตกลงให้โจทก์ทอดรองจ่ายเงินอันเนื่องจากจำเลยใช้บัตรเครดิตไปชำระค่าสินค้า ค่าบริการหรือเบิกเงินสดล่วงหน้า โดยจำเลยยอมชำระคืนให้โจทก์ในภายหลัง อันเป็นการประกอบธุรกิจรับทำการงานต่าง ๆ แก่สมาชิก เมื่อโจทก์ชำระเงินแก่เจ้าหนี้แล้ว โจทก์จะเรียกเก็บเงินจากสมาชิกในภายหลัง จึงเป็นกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจในการรับทำการงานต่าง ๆ เรียกเอาเงินที่ได้ออกทดรองไป ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/34 (7) การฟ้องเรียกเงินทดรองของโจทก์จึงมีอายุความ 2 ปี ปรากฏว่าโจทก์มีหนังสือถึงจำเลยขอยกเลิกการเป็นสมาชิกบัตรเครดิตตั้งแต่วันที่

18 กุมภาพันธ์ 2547 พร้อมทั้งให้จำเลยชำระหนี้ที่เกิดจากการใช้บัตรเครดิต โจทก์ยอมบังคับสิทธิเรียกร้องของตนได้นับแต่วันดังกล่าว ซึ่งจะครบกำหนดอายุความในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2549 แต่โจทก์ฟ้องคดีเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2550 หลังครบกำหนดอายุความแล้ว คดีจึงขาดอายุความ ที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2550 จำเลยได้ชำระหนี้บางส่วนให้แก่โจทก์เป็นเงิน 50,000 บาท เป็นการรับสภาพหนี้ทำให้อายุความสะดุดหยุดลงนั้น เห็นว่า การรับสภาพหนี้ด้วยการชำระหนี้บางส่วนที่จะทำให้อายุความสะดุดหยุดลงต้องกระทำก่อนที่จะขาดอายุความ คดีนี้จำเลยชำระหนี้บางส่วนเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2550 ภายหลังจากขาดอายุความแล้ว จึงไม่เป็นการรับสภาพหนี้อันจะทำให้อายุความสะดุดหยุดลง การชำระหนี้ภายหลังขาดอายุความแล้วเพียงแต่ทำให้ลูกหนี้เรียกคืนไม่ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/28 เท่านั้น ที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยมานั้นไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา อุทธรณ์ของจำเลยฟังขึ้น" พิพากษากลับให้ยกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมในศาลชั้นต้นและชั้นฎีกาให้เป็นพับ อุทธรณ์ฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5484/2553 บริษัทอเมริกัน เอ็กซ์เพรส (ไทย) จำกัด โจทก์นายจุมพล โพธิ์ศรีวิสุทธิกุลจำเลย ป.พ.พ. ม. 193/28, ม. 193/34 (7) จำเลยเป็นสมาชิกบัตรเครดิตของโจทก์ ยอมผูกพันตามเงื่อนไขของผู้ถือบัตรตกลงให้โจทก์ทอรองจ่ายเงินอันเนื่องจากจำเลยใช้บัตรเครดิตไปชำระค่าสินค้า ค่าบริการหรือเบิกเงินสดล่วงหน้า โดยจำเลยยอมชำระคืนให้โจทก์ในภายหลัง อันเป็นการประกอบธุรกิจรับทำการทำงานต่างๆ แก่สมาชิก เมื่อโจทก์ชำระเงินแก่เจ้าหนี้แล้วโจทก์จะเรียกเก็บเงินจากสมาชิกในภายหลัง จึงเป็นกรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจในการรับทำการทำงานต่าง ๆ เรียกเอาเงินที่ได้ออกทอรองไปตาม ป.พ.พ. มาตรา 193/34 (7) การฟ้องเรียกเงินทอรองของโจทก์จึงมีอายุความ 2 ปี เมื่อโจทก์มีหนังสือถึงจำเลยขอยกเลิกการเป็นสมาชิกบัตรเครดิตตั้งแต่วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2547 พร้อมทั้งให้จำเลยชำระหนี้ที่เกิดจากการใช้บัตรเครดิต โจทก์ยอมบังคับสิทธิเรียกร้องของตนได้นับแต่วันดังกล่าว ซึ่งจะครบกำหนดอายุความในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2549 แต่โจทก์ฟ้องคดีเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2550 หลังครบกำหนดอายุความแล้วคดีจึงขาดอายุความ และการรับสภาพหนี้ด้วยการชำระหนี้บางส่วนที่จะทำให้อายุความสะดุดหยุดลงต้องกระทำก่อนที่จะขาดอายุความ เมื่อจำเลยชำระหนี้บางส่วนเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2550 ภายหลังจากขาดอายุความแล้ว จึงไม่เป็นการรับสภาพหนี้อันจะทำให้อายุความสะดุดหยุดลง การชำระหนี้ภายหลังขาดอายุความแล้วเพียงแต่ทำให้ลูกหนี้เรียกคืนไม่ได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา 193/28 โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยรับผิดชอบชำระหนี้ 340,004.84 บาทพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 18 ต่อปี ของเงินต้น 322,798.77 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การ ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยรับผิดชอบชำระหนี้ 322,798.77 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 11 ต่อปี นับถัดจากวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2547 เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 5,000 บาท เฉพาะค่าขึ้นศาลให้ใช้แทนค่าทนายทอรองที่โจทก์ขณะคดี คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก จำเลยอุทธรณ์เฉพาะปัญหาข้อกฎหมายโดยตรงต่อศาลฎีกา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 223 ทวิ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "มีปัญหาข้อกฎหมายที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยว่า ฟ้องโจทก์ขาดอายุความหรือไม่ ข้อเท็จจริงที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยมาแล้วจากพยานหลักฐานในสำนวนรับฟังได้ว่า จำเลยเป็นสมาชิกบัตรเครดิตของโจทก์ ยอมผูกพันตามเงื่อนไขของผู้ถือบัตรตกลงให้โจทก์ทอรองจ่ายเงินอันเนื่องจากจำเลยใช้บัตรเครดิตไปชำระค่าสินค้า ค่าบริการหรือเบิกเงินสดล่วงหน้า โดยจำเลยยอมชำระคืนให้โจทก์ในภายหลัง อัน

เป็นการประกอบธุรกิจรับทำกรงานต่าง ๆ แก่สมาชิก เมื่อโจทก์ชำระเงินแก่เจ้าหนี้แล้ว โจทก์จะเรียกเก็บเงินจากสมาชิกในภายหลัง จึงเป็นกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจในการรับทำกรงานต่าง ๆ เรียกเอาเงินที่ได้ออกตรงไป ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/34 (7) การฟ้องเรียกเงินตรงของโจทก์จึงมีอายุความ 2 ปี ปรากฏว่าโจทก์มีหนังสือถึงจำเลยขอยกเลิกการเป็นสมาชิกบัตรเครดิตตั้งแต่วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2547 พร้อมทั้งให้จำเลยชำระหนี้ที่เกิดจากการใช้บัตรเครดิต โจทก์ยอมบังคับสิทธิเรียกร้องของตนได้นับแต่วันดังกล่าว ซึ่งจะครบกำหนดอายุความในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2549 แต่โจทก์ฟ้องคดีเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2550 หลังครบกำหนดอายุความแล้ว คดีจึงขาดอายุความ ที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2550 จำเลยได้ชำระหนี้บางส่วนให้แก่โจทก์เป็นเงิน 50,000 บาท เป็นการรับสภาพหนี้ทำให้อายุความสะดุดหยุดลงนั้น เห็นว่า การรับสภาพหนี้ด้วยการชำระหนี้บางส่วนที่จะทำให้อายุความสะดุดหยุดลงต้องกระทำก่อนที่จะขาดอายุความ คดีนี้จำเลยชำระหนี้บางส่วนเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2550 ภายหลังจากขาดอายุความแล้ว จึงไม่เป็นการรับสภาพหนี้อันจะทำให้อายุความสะดุดหยุดลง การชำระหนี้ภายหลังขาดอายุความแล้วเพียงแต่ทำให้ลูกหนี้เรียกคืนไม่ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/28 เท่านั้น ที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยมานั้นไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา อุทธรณ์ของจำเลยฟังขึ้น" พิพากษากลับให้ยกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมในศาลชั้นต้นและชั้นฎีกาให้เป็นพับ(พิสิฐ จิตติภค-ชินวิทย์ จินดา แต้มแก้ว-สุทธิเทพ ไตรรัตน์)แหล่งที่มาสำนักวิชาการแผนกหมายเลขคดีศาลฎีกาหมายเลขคดีศาลชั้นต้นหมายเลขคดีแดงศาลชั้นต้นหมายเหตุการรับสภาพหนี้ที่มีผลทำให้อายุความสะดุดหยุดลงตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/14 นั้น ถือเป็นการแสดงเจตนาฝ่ายเดียวของลูกหนี้ต่อเจ้าหนี้ซึ่งจะต้องมีผู้รับการแสดงเจตนารับสภาพหนี้ เจ้าหนี้หาต้องมาเป็นคู่สัญญาหรือมอบอำนาจให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดมาเป็นคู่สัญญาด้วยก็ได้ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 306/2538) แต่บุคคลภายนอกที่มีได้เป็นลูกหนี้จะเข้าผูกพันตนชำระหนี้แทนก็ไม่เป็นการรับสภาพหนี้ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 595/2537) ทั้งการรับสภาพหนี้เป็นเพียงการยอมรับสภาพความรับผิดชอบในมูลหนี้เดิมหาใช่เป็นการแปลงหนี้ใหม่อันจะทำให้หนี้เดิมระงับไปไม่ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 811/2537 และที่ 5587/2538) ซึ่งถ้าหากลูกหนี้รับสภาพหนี้ต่อเจ้าหนี้โดยทำเป็นหนังสือ ชำระหนี้บางส่วน ชำระดอกเบี้ยให้ประกันหรือกระทำการใดๆ อันปราศจากข้อสงสัยให้เห็นเป็นปริยายว่าลูกหนี้ยอมรับว่าเป็นหนี้เจ้าหนี้ในมูลหนี้้นั้นจริงแล้ว ก็เป็นการรับสภาพหนี้ มีผลให้อายุความที่โจทก์จะบังคับสิทธิเรียกร้องต่อลูกหนี้สะดุดหยุดลง โดยมีให้นับระยะเวลาที่ล่วงไปก่อนเข้าในอายุความ และให้เริ่มนับอายุความใหม่ตามมูลหนี้เดิมตั้งแต่นั้น (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2709/2538 และ 3831/2547) นอกจากนี้การรับสภาพหนี้ไม่จำเป็นต้องทำเป็นหนังสือเสมอไป การรับสภาพหนี้จึงไม่มีกฎหมายบังคับให้ต้องมีพยานเอกสารมาแสดง ดังนั้น ศาลย่อมมีอำนาจรับฟังพยานบุคคลอื่นๆ แล้วนำไปเปลี่ยนแปลงแก้ไขหนังสือรับสภาพหนี้ได้โดยไม่ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 94 (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1156/2537) คำถามที่น่าคิดมีว่า ถ้าลูกหนี้รู้อยู่แล้วและยอมรับสภาพความเป็นหนี้โดยมีการแสดงให้เห็นโดยชัดแจ้งหรือเป็นปริยายว่าลูกหนี้เป็นหนี้เจ้าหนี้ เช่น ลูกหนี้ติดต่อประนอมหนี้ทางโทรศัพท์กับเจ้าหนี้หรือลูกหนี้มีจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (อีเมล) ยอมรับว่าเป็นลูกหนี้และติดต่อขอลดหนี้ หรือแม้กระทั่งลูกหนี้ติดต่อโดยผ่านญาติมิตรเพื่อนพ้องของลูกหนี้เพื่อต่อรองหนี้กับเจ้าหนี้ ซึ่งกรณีดังกล่าวไม่ได้ทำเป็นหนังสือหรือมีพยานเอกสารมาแสดง แต่พฤติการณ์ต่างๆ ถือเป็นการประนอมหนี้ที่ซึ่งอาจมีผล

ทำให้อายุความที่เจ้าหนี้จะบังคับได้สะดุดหยุดลงเช่นกัน แต่เมื่อวิธีการต่างๆ ข้างต้นไม่สำเร็จลูกหนี้ย่อมต้องชำระหนี้ต่อเจ้าหนี้บางส่วน แม้การชำระหนี้บางส่วนดังกล่าวจะกระทำภายหลังล่วงเลยอายุความหรือครบอายุความที่เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกร้องกับลูกหนี้แล้ว กรณีนี้จะเป็นผลให้อายุความสะดุดหยุดลงหรือเพียงมีผลให้ลูกหนี้ไม่อาจเรียกคืนได้ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/28 คำตอบ แนวคิดแรกเป็นไปตามคำพิพากษาของศาลฎีกาฉบับนี้ที่เดินตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ประชุมใหญ่ที่ 7354/2546 และที่ 1482/2547 ที่แปลความเจตนารมณ์ของกฎหมายว่า การรับสภาพหนี้โดยวิธีการชำระหนี้บางส่วนต้องกระทำก่อนครบกำหนดอายุความเท่านั้น มิเช่นนั้นถือเป็นการชำระหนี้โดยลูกหนี้ไม่มีสิทธิเรียกคืนได้ ซึ่งเป็นการแปลความเจตนารมณ์ของกฎหมายให้มีผลร้ายต่อเจ้าหนี้ผู้ใช้สิทธิเรียกร้อง คำตอบ แนวคิดที่สองเห็นว่า เมื่อการรับสภาพหนี้ตามมาตรา 193/14 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มิได้บัญญัติบังคับว่าต้องมีพยานเอกสารหรือต้องทำเป็นหนังสือแล้ว (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1156/2537) ดังนั้น แม้ต่อมาจะล่วงเลยอายุความที่เจ้าหนี้อาจบังคับเอากับลูกหนี้ได้ แต่เมื่อลูกหนี้เองยอมรับว่าเป็นหนี้เจ้าหนี้จริงโดยชำระหนี้แก่เจ้าหนี้แล้วนั้น ย่อมยิ่งกว่าเป็นการกระทำโดยปริยายว่าลูกหนี้เป็นหนี้เจ้าหนี้ โดยเฉพาะการรับสภาพหนี้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะ 6 หมวด 1 เรื่องอายุความ ก็มีได้บัญญัติให้ต้องมีการรับสภาพหนี้ก่อนครบอายุความแต่อย่างใด การตีความให้เจ้าหนี้เสียประโยชน์โดยลูกหนี้เองก็ยอมรับว่าเป็นหนี้เจ้าหนี้ย่อมไม่ยุติธรรมเท่าใดนัก ซึ่งหากกฎหมายมีเจตนารมณ์ให้การรับสภาพหนี้ภายหลังครบอายุความเป็นผลร้ายแก่เจ้าหนี้และไม่อาจบังคับได้ น่าจะต้องบัญญัติกฎหมายไว้ให้ชัดแจ้งมิใช่บัญญัติไว้เพียงให้ลูกหนี้จะเรียกคืนเงินที่ชำระหนี้ต่อเจ้าหนี้ภายหลังครบอายุความไม่ได้เท่านั้น ด้วยความเคารพอย่างสูงต่อคำพิพากษาศาลฎีกาที่หมายเหตุนี้ เมื่อข้อเท็จจริงในคดีนี้รับฟังยุติได้ว่า มีการชำระหนี้ครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2550 โดยก่อนหน้านั้นโจทก์มีการแจ้งยอดบัญชีส่งให้จำเลยทราบในแต่ละงวดที่เรียกเก็บเงิน ถือได้ว่าหนี้ถึงกำหนดชำระตามที่ระบุในใบแจ้งหนี้แต่ละครั้ง เมื่อจำเลยไม่ชำระตามกำหนดในใบแจ้งหนี้ โจทก์ก็อาจบังคับสิทธิเรียกร้องได้นับตั้งแต่วันที่จำเลยผิดนัด แต่เมื่อจำเลยชำระหนี้บางส่วนให้โจทก์ครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2550 ดังกล่าวอันเป็นการรับสภาพหนี้ต่อโจทก์ทำให้อายุความสะดุดหยุดลงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/14 และอายุความย่อมเริ่มนับใหม่ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา (วันที่ 11 มิถุนายน 2550) ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/15 เมื่อนับระยะเวลาถึงวันฟ้อง (วันที่ 30 สิงหาคม 2550) คดีโจทก์น่าจะอยู่ภายในอายุความ 2 ปี ทั้งนี้เทียบเคียงตามนัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3831/2547 พิสิฐ ธรรมกุลคำพิพากษา: โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยรับผิดชอบชำระเงิน 340,004.84 บาทพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 18 ต่อปี ของเงินต้น 322,798.77 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การ ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยรับผิดชอบชำระเงิน 322,798.77 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 11 ต่อปี นับถัดจากวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2547 เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 5,000 บาท เฉพาะค่าขึ้นศาลให้ใช้แทน เท่าทุนทรัพย์ที่โจทก์ชนะคดี คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก จำเลยอุทธรณ์เฉพาะปัญหาข้อกฎหมายโดยตรงต่อศาลฎีกา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 223 ทวิ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "มีปัญหาข้อกฎหมายที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยว่า ฟ้องโจทก์ขาดอายุความหรือไม่ ข้อเท็จจริงที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยมาแล้วจากพยานหลักฐานในสำนวนรับฟังได้ว่า จำเลยเป็นสมาชิก

บัตรเครดิตของโจทก์ ยอมผูกพันตามเงื่อนไขของผู้ถือบัตรตกลงให้โจทก์ทตรงจ่ายเงินอันเนื่องจากจำเลยใช้บัตรเครดิตไปชำระค่าสินค้า ค่าบริการหรือเบิกเงินสดล่วงหน้า โดยจำเลยยอมชำระคืนให้โจทก์ในภายหลัง อันเป็นการประกอบธุรกิจรับทำการทำงานต่าง ๆ แก่สมาชิก เมื่อโจทก์ชำระเงินแก่เจ้าหนี้แล้ว โจทก์จะเรียกเก็บเงินจากสมาชิกในภายหลัง จึงเป็นกรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจในการรับทำการทำงานต่าง ๆ เรียกเอาเงินที่ได้ออกทตรงไป ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/34 (7) การฟ้องเรียกเงินทตรงของโจทก์จึงมีอายุความ 2 ปี ปรากฏว่าโจทก์มีหนังสือถึงจำเลยขอยกเลิกการเป็นสมาชิกบัตรเครดิตตั้งแต่วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2547 พร้อมทั้งให้จำเลยชำระหนี้ที่เกิดจากการใช้บัตรเครดิต โจทก์ยอมบังคับสิทธิเรียกร้องของตนได้นับแต่วันดังกล่าว ซึ่งจะครบกำหนดอายุความในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2549 แต่โจทก์ฟ้องคดีเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2550 หลังครบกำหนดอายุความแล้ว คดีจึงขาดอายุความ ที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2550 จำเลยได้ชำระหนี้บางส่วนให้แก่โจทก์เป็นเงิน 50,000 บาท เป็นการรับสภาพหนี้ทำให้อายุความสะดุดหยุดลงนั้น เห็นว่า การรับสภาพหนี้ด้วยการชำระหนี้บางส่วนที่จะทำให้อายุความสะดุดหยุดลงต้องกระทำก่อนที่จะขาดอายุความ คดีนี้จำเลยชำระหนี้บางส่วนเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2550 ภายหลังจากขาดอายุความแล้ว จึงไม่เป็นการรับสภาพหนี้อันจะทำให้อายุความสะดุดหยุดลง การชำระหนี้ภายหลังขาดอายุความแล้วเพียงแต่ทำให้ลูกหนี้เรียกคืนไม่ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/28 เท่านั้น ที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยมานั้นไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา อุทธรณ์ของจำเลยฟังขึ้น" พิพากษากลับให้ยกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมในศาลชั้นต้นและชั้นฎีกาให้เป็นพับ ดูบัญญัติฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5484/2553บริษัทอเมริกัน เอ็กซ์เพรส (ไทย) จำกัดโจทก์นายจุมล โพธิ์ศรีวิสุทธิกุล จำเลย ป.พ.พ. ม. 193/28, ม. 193/34 (7) จำเลยเป็นสมาชิกบัตรเครดิตของโจทก์ ยอมผูกพันตามเงื่อนไขของผู้ถือบัตรตกลงให้โจทก์ทตรงจ่ายเงินอันเนื่องจากจำเลยใช้บัตรเครดิตไปชำระค่าสินค้า ค่าบริการหรือเบิกเงินสดล่วงหน้า โดยจำเลยยอมชำระคืนให้โจทก์ในภายหลัง อันเป็นการประกอบธุรกิจรับทำการทำงานต่าง ๆ แก่สมาชิก เมื่อโจทก์ชำระเงินแก่เจ้าหนี้แล้วโจทก์จะเรียกเก็บเงินจากสมาชิกในภายหลัง จึงเป็นกรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจในการรับทำการทำงานต่าง ๆ เรียกเอาเงินที่ได้ออกทตรงไปตาม ป.พ.พ. มาตรา 193/34 (7) การฟ้องเรียกเงินทตรงของโจทก์จึงมีอายุความ 2 ปี เมื่อโจทก์มีหนังสือถึงจำเลยขอยกเลิกการเป็นสมาชิกบัตรเครดิตตั้งแต่วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2547 พร้อมทั้งให้จำเลยชำระหนี้ที่เกิดจากการใช้บัตรเครดิต โจทก์ยอมบังคับสิทธิเรียกร้องของตนได้นับแต่วันดังกล่าว ซึ่งจะครบกำหนดอายุความในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2549 แต่โจทก์ฟ้องคดีเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2550 หลังครบกำหนดอายุความแล้วคดีจึงขาดอายุความ และการรับสภาพหนี้ด้วยการชำระหนี้บางส่วนที่จะทำให้อายุความสะดุดหยุดลงต้องกระทำก่อนที่จะขาดอายุความ เมื่อจำเลยชำระหนี้บางส่วนเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2550 ภายหลังจากขาดอายุความแล้ว จึงไม่เป็นการรับสภาพหนี้อันจะทำให้อายุความสะดุดหยุดลง การชำระหนี้ภายหลังขาดอายุความแล้วเพียงแต่ทำให้ลูกหนี้เรียกคืนไม่ได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา 193/28 โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยรับผิดชอบชำระหนี้ 340,004.84 บาทพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 18 ต่อปี ของเงินต้น 322,798.77 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การ ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยรับผิดชอบชำระหนี้ 322,798.77 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 11 ต่อปี นับถัดจากวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2547 เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 5,000 บาท เฉพาะค่าขึ้นศาลให้ใช้แทน

เท่าทุนทรัพย์ที่โจทก์ขณะคดี คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก จำเลยอุทธรณ์เฉพาะปัญหาข้อกฎหมาย โดยตรงต่อศาลฎีกา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 223 ทวิ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "มีปัญหาข้อกฎหมายที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยว่า ฟ้องโจทก์ขาดอายุความหรือไม่ ข้อเท็จจริงที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยมาแล้วจากพยานหลักฐานในสำนวนรับฟังได้ว่า จำเลยเป็นสมาชิกบัตรเครดิตของโจทก์ ยอมผูกพันตามเงื่อนไขของผู้ถือบัตรตกลงให้โจทก์ทวงจ่ายเงินอื่น เนื่องจากจำเลยใช้บัตรเครดิตไปชำระค่าสินค้า ค่าบริการหรือเบิกเงินสดล่วงหน้า โดยจำเลยยอมชำระคืนให้โจทก์ในภายหลัง อันเป็นการประกอบธุรกิจรับทำางานต่าง ๆ แก่สมาชิก เมื่อโจทก์ชำระเงินแก่เจ้าหนี้แล้ว โจทก์จะเรียกเก็บเงินจากสมาชิกในภายหลัง จึงเป็นกรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจในการรับทำางานต่าง ๆ เรียกเอาเงินที่ได้ออกทวงไป ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/34 (7) การฟ้องเรียกเงินทวงของโจทก์จึงมีอายุความ 2 ปี ปรากฏว่าโจทก์มีหนังสือถึงจำเลยขอยกเลิกการเป็นสมาชิกบัตรเครดิตตั้งแต่วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2547 พร้อมทั้งให้จำเลยชำระหนี้ที่เกิดจากการใช้บัตรเครดิต โจทก์ยอมบังคับสิทธิเรียกร้องของตนได้นับแต่วันดังกล่าว ซึ่งจะครบกำหนดอายุความในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2549 แต่โจทก์ฟ้องคดีเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2550 หลังครบกำหนดอายุความแล้ว คดีจึงขาดอายุความ ที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2550 จำเลยได้ชำระหนี้บางส่วนให้แก่โจทก์เป็นเงิน 50,000 บาท เป็นการรับสภาพหนี้ทำให้อายุความสะดุดหยุดลงนั้น เห็นว่า การรับสภาพหนี้ด้วยการชำระหนี้บางส่วนที่จะทำให้ อายุความสะดุดหยุดลงต้องกระทำก่อนที่จะขาดอายุความ คดีนี้จำเลยชำระหนี้บางส่วนเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2550 ภายหลังจากขาดอายุความแล้ว จึงไม่เป็นการรับสภาพหนี้อันจะทำให้ อายุความสะดุดหยุดลง การชำระหนี้ภายหลังขาดอายุความแล้วเพียงแต่ทำให้ลูกหนี้เรียกคืนไม่ได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/28 เท่านั้น ที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยมานั้นไม่ต้อง ด้วยความเห็นของศาลฎีกา อุทธรณ์ของจำเลยฟังขึ้น" พิพากษากลับให้ยกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียม ในศาลชั้นต้นและชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

พิสิฐ ฐิติภักดิ์ · ชินวิทย์ จินดา แท้มแก้ว · สุทธิ เทพไตรรัตน์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5484/2553>